

COLLOQVIVM VICESIMVM TERTIVM

Persōnae: Iānitor, Tlēpolemus, Dāvus

In villā Iūlii Tlēpolemus, postquam epistulam iānitōrī trādidit, intrā forēs respōnsum Iūlii exspectat. Canis irātus dentēs ostendit ac fremit. Tabellārius vērō canem vinctum nōn timet.

Paulō post redit iānitor. “Epistulam” inquit “dominō trādidī; ille mē dīmīsit sine respōnsō. Necesse est tē respōnsum opperīrī.”

Tlēpolemus: “Sed erō meō prōmīsī ‘mē brevī tempore reditūrum esse.’ Neque enim aliōs habet servōs.”

Iānitor: “Quis est iste dominus pauper cui ūnus servus est?”

Tlēpolemus: “Est Diodōrus, lūdī magister. Certē nōn dīves est erus meus, sed vir doctus est, quī multōs librōs habet et Latīnōs et Graecōs.”

Iānitor: “Sed magnī pretiī sunt librī. Quōmodo pauper magister tot librōs emere potest?”

Tlēpolemus: “Erus meus nec uxōrem nec liberōs habet. Nōn multum eī necessārium est, nec vērō sine librīs potest vīvere. Cum puerōs nōn docet, librōs legit philosophōrum Graecōrum. Nōn putō eum umquam ante mediam noctem dormītum ire.”

Iānitor: “Ego sine librīs bene vīvō, neque enim legere sciō. Tūne scīs Graecē legere?”

Tlēpolemus: “Sciō nōmina litterārum: *alpha, bēta, gamma...*”

dī-mittere
dī-mīsisse
dī-missum esse
red-īre
red-īsisse
red-ītūrum esse
(*inf fut*)

A α : alpha
B β : bēta
Γ γ : gamma

Iānitor: “Nōlī mihi Graecē loquī! Eam linguam nōn intellegō.”

Tlēpolemus: “Graecē nec loquī nec legere sciō, sed sciō Latīnē legere.”

Iānitor: “Ergō lege mihi id quod in solō īnscrīptum est īnfrā hanc imāginem.”

Tlēpolemus: “C-A ca, V-E vē: ca-vē, C-A ca, N-E-M nem: ca-nem: v littera dīcitur ‘ū’
cavē canem!”

Iānitor: “Profectō vir doctus es!”

Tlēpolemus: “Nōn tam doctus quam erus meus. Nēmō mē legere docuit; sed saepe Diodōrum puerōs docentem audiō, ita litterās et syllabās discō.”

Iānitor: “Meus quoque dominus est vir doctus, ego vērō servus indoctus sum ac stultus. Litterās Latīnās nesciō. Dominus dīcit ‘mē tam stultum esse quam canem meum!’”

Tlēpolemus: “Fortasse nōn tam stultus est canis tuus: certē ūnam litteram scit.”

Iānitor: “Quam litteram?”

“Canis īrātus R litteram plānius dīcit quam homō” inquit Tlēpolemus baculum tollēns, “Audī!”

Canis rūrsus fremere incipit: “Rrrr!” Tum vērō, tonitrū territus, post iānitōrem recēdit atque ululāre incipit: “Uuuū!”

“Atque canis territus tam plānē dīcit litteram V” inquit iānitor, “Sed stultus est quod tonitrū terrētur.”

Tlēpolemus: “Nōn stultus, sed prūdēns est quī tonitrum metuit.”

Exit Dāvus ex ātriō; quī tabellārium cōspiciēns “Quārē hīc manēs?” inquit, “Quid exspectās?”

Tlēpolemus: “Respōnsum exspectō dominī tuī.”

Dāvus: “Tempus perdis. Tibi respōnsum nōn dabitur hodiē, crās magistrō dabitur ā Mārcō. Quīn hinc discēdis? Num quid vīs?”

“Nōlō plūs temporis perdere. Redeō ad dominum meum. Valēte!” inquit Tlēpolemus, atque ab iīs discēdit.